

Dette er London

Nyheter og kronikker 14.- 21. juni 1944.
Finn Moe: Utenrikskronikk 20. juni 1944.
General Waizen : Krigsoversikt.

ved N - NN,

"Frihetens sak vil kanskje bringe fullstendig seir i sommer."

"Kanhende at begivenhetene i de næste 2 maaheder vil fri oss fra den forbannelse tyskerne har bragt over oss." (Premierminister Churchill i en tale ved en frokost hos den brasilianske minister sist mandag.)

2 5 9. Klare og klærere forstaar vi at vi nærmer oss klimaks av det
xxxxxx. 5 aars mareritt Tyskland har bragt verden opp i. Landgangen i
Nordmandie, lynkrigen i Italia, det russiske lansestøt mot
Finnlands hjerte, den amerikanske offensiv i Østen, stigende uro med sabo-
tasje, og partisanvirksomhet i de okkuperte land og endelig "Tysklands
hemmelige vaaben" er samlet og enkeltvis så sikre kulminasjonstegn med
militær og politisk bankerott for akseländene som resultat, at selv den
meget forbholdne optimisten Churchill finner aa kunne ta saa sterkt i som
siert ovenfor. "Kanskje" - "kanhende" er bare et tidsforbehold som vi
med Churchill bør ta ovenfor uventede sprell fra den spedalske "Frau GER-
MANIA". Og en haard sluttspurt vil det bli, ogsaa for de norske styrker
ute og den norske hjemmefronten. Til 26 april 1944 var 259 av vaare patri-
oter offisielt henrettet av tyskerne og ns-bødler, heri ikke medregnet
slike som er skutt under fluktforsøk eller er mishandlet eller sultet til
døde i fengsler, eller paa annen maate ryddet av veien. Vi viser ikke ofte
vaare følelser utad - det er ikke nordmanns sis. Men vaare hjerter brenner.
Det blir et mektig baal, en rentselsens og fornyelsens ild, den dagen flamm-
ene slaar ut i lys, blodig lue.

Finn Moe: Sin utenrikskronikk sist tirsdag viet Finn Moe utelukket den
n-nn, n-nn nye finske situasjon som er oppstaatt etter den russiske offensiv
paa det Karelske Neseet som ble aapnet 10. juni. Et kort
overblikk: Den finske fronten har lenge klart vært delt i to skarpt ad-
skilte deler, den finske paa den karelske slagmark og den tyske
fra midt-Finnland av øgx der general Dietl overtar ledelsen av forsvarer
av Ishavsfronten som strekker seg langs norskekysten like ned til Narvik
og hvis hovedoppgave det er aa angripe de anglo-russiske konvoyruter i
Ishavsregionene (offensiv oppgave) og forsvare verdifulle økonomiske om-
raader som malmfeltene i Sverige, Kirkenes o.a.s. og fiskebankene i Lofoten
og Finnmarken (defensiv oppgave). Tidligere har vi antydet muligheten av
en russisk knipetang over Finnland - Finnmark for aa knekke Dietls hundre-
tusen mann sterke mann, med zen tysk-østerriksk besetning. (Det meldes
om uroligheter i armeen mellom tyskerne og østerrikerne p.g.a. ulike brø-
rasjoner.) Den russiske hensikt er utvilsomt aa fjerne trusselen i nord,
sier Finn Moe, eventuelt ved en samtidig offensiv i Murmansknibba inn
i Norge. Nu trer ogsaa hensikten med den norsk-russiske okkupasjonsav-
tale klarere frem, og den fremsynhet vaar regjering viste som sluttet
den hilses med glede over hele landet. Dietls armee i nord er nu alvorlig
truet ved den finske fronts sammenbrudd, og vi tror ikke quisling klarer
aa redde den med "førergarden". Det norske folk er ikke
førråder mot land, konge, regjering og militært allierte. HVCRENN
den tyske armé blir knust blir det hilst med glede, begivenhetene sett
under ett paa alle krigsskueplasser utelukker heller ikke muligheten for
koordinerte operasjoner over norsk omraade nord-syd eller vest-øst. Be-
givenhetene de siste 10 dager i Finnland paakaller i hver fall saa stort
krav paa interesse her hjemme tross all verdens flyvende "nazibikkjer" at
vi igjen gir ordet til Finn Moe:

Efter erobringens av Viborg (tirsdag kveld) er Finnland ført inn i samme
militære og politiske situasjon som ved avslutningen av vinterkriegen 39-40.
Landet er kommet inn i en krise som ikke bare virker paa landets stilling,
men ogsaa den samlede militære situasjon paa de europeiske krigskuiplasser.

Efter aa ha avslaatt fredstilbudet i mars, sovnet det finske folk inn og valgte aa tro "at noen russisk offensiv paa Neset ville det ikke bli" og at England og Amerika i like høy grad som Mannerheimlinjen ville holde dem skadesløse til krigens var slutt. Den grunnfalsk~~x~~ heroiske oppfatning i Finland at de holder paa med sin private "vinterkrig" ennu, med tyske tropper i landet, deles ikke lenger i Amerika der den finske minister og hele legasjonen i Washington sist fredag fikk ordre til aa forlate landet og blev foreløpig internert. Dette kom samtidig med den sterke russiske fremgangen paa Neset siste uke, og var sikkert ment som en tydelig offisiell ytring ovenfor finske stabukker om Amerikas holdning ved eventuelle nye bukkesprang som de i mars. Den nye offensiven kom derfor overaskende paa den finske almenhet som bortsett fra det svenske folkepartis avisar var blitt villedet om den så nne militære situasjon (Svenska Pressen, et Helsingforsblad(?) blev beslaglagt saa sent som lørdag forrige uke) av finsk sensur). Kraften og den strategiske og materielle overlegenhet russerne viste allerede ved aapningen av offensiven, et intimt samarbeid mellom land, sjø og luftstridskraefte og batteriene i Kronstadt, bragte hurtig tre sterke finske sperresoner if et for forsvar ~~med~~ meget gunstig terren, ut av ballanse. Vi skal ikke gjennemgaa fasene i felttoget, men oppsummere resultatene pr. 20/6 (Viborgs erobring): Den russiske general Gorworows hensikt er tydelig, sier Finn Løg. De russiske troppene er rykket inn i et militært vakuum etter aa ha passert Viborg 1c km. vest. Dette sentrale forsvarspunktet aapner nu vegen for 1) aa falle de finske styrker mellom Ladoga og Neset i ryggen, 2) rette et lynstøt mot Helsingfors, 3) skape en farlig trussel for Dietls i shavsdørme. Hvad Gorworow velger som sin første oppgave, vil de nærmeste dager vise. Imidlertid har han allerede nu ført landet inn i en alvorlig politisk -militær krisa der et regjeringsskifte eller i hvert fall en regjulingsrekonstruksjon synes opplagt, dersom fredsopposisjonen er sterke nok til aa forhindre en fascistisk kuppmanøvre (sml. Italiaakrisens vellykkede utgang august-september f.aa.). Situasjonen er ulike meget alvorligere enn i mars: De russiske ferdsbetingelsær vil mil i tært bli haardere. Men før forhandlinger overhodet kan komme på tale, vil de sikkert forlange Ryt-Linkommies avgang til fördel för en rekonstruert regjering med hv, Paasikivi som regjeringssjef og forhandler, eller muligens en helt ny regjering paa opposisjonelt grunnlag med en kjerne fra det svenske folkeparti de frisinnede og den finske faglige landsorganisasjons ledende menn. Det hevdes bestemt at Mannerheim ønsker forhandling og at han støtter under kravet om regjeringsskifte. En ubekreftet melding sier at han i den anledning er reist til Stockholm. Alle bestrebelsler vil sikkert nu bli gjort av fredsfronten for aa faa Finland ut av sitt hypnotiske eventyr med Nazi-Tyskland. De 1c øde unge soldater som ligger igjen paa Neset for aa tilfredsstille de tyske krav paa mere, stadig mere, sisu, hadde kunnet vært spart ved en fred i mars som sikkert ogsaa hadde vært gunstigere for landets nordiske stilling. Forsvrig gaar utviklingen paa dette frontavsnitt saa raskt at vi drister oss til aa spaa en finsk-russisk separatfred og en politisk indre kursendring (som i Italia) i løpet av de kommende 14 dager. DE GLEDELSPEKTIVER FOR VÄART LANDSOLLENSLIKSI TUASJO VIL MEDFÖRE, ER OGSÅ AABENBARA: En tysk rømming av landet betinges i høg grad av general Dietl-arméens stilling. Her kan en vente snarlige resultater etter finskefrontens endelige og snarlige sammenbrudd og en eventuell offensiv langs Ishavet. En alliert koordinert invasjon i Nør-Norge og/ell. Et Kristiansand-Stavangersektoren er av de muligheter som faar de tyske generaler sværløse med nye overaskende problemer.

GLM. IKKE AT DE QUI SLINGSKE MOBILI SERI NSPI ANER UTIFRA "DEN NYE AKKUTTE FARE FRA ØST" SIKKERT VIL BLI FORSAKT I CJEN, DEN NORSKE HJEMEFRONTELEDLSES PAROLER MAAL FØLGES FOR AA GI MOTSTANDEN MOT ANSLAGET STØRRE TYNGBE. GI DEN LUNTLIGE AGITASJON ALL DIN STØTTE. VAR MED AASPRE NYHETENE, DAKK NYE NYHETS "CELLER". Men vær forsiktig med munnen din ovenfor fremmede. Det advarer mot danske provokatører i gestapos tjeneste. Tilsvarende "norsk" finnes i Danmark.